

have Fordelen, kommer man imidlertid til at tænke paa, at de sandelig ogsaa have haft dens Byrder. Vel veed jeg, at man hertil kan sige, at de have erhvervet deres Grunde med Bevidstheden derom, men hvad der her er Tale om, har strakt sig videre, end til hvad de saaledes have kunnet gjøre Regning paa; i alt Fald troer jeg, man kan fremhæve, at medens det tidligere var Lovgivningen, der fastsatte Indskrænkningerne, er det under Forholdenes Udvikling blevet administrative Resolutioner, som afgjorde dem, og derigennem er man gaaet videre. Der har været Tilfælde, hvori Ingenieurcorpsset med Hensyn til Benyttelsen af den givne Afgang til at bygge har foreskrevet sine Regler for, hvorledes en Bygning skulde opføres, men derefter har Kjøbenhavns Bygningscommission i Medfør af Bygningsloven sagt, at der ikke maatte bygges paa denne Maade, og disse Conflictter, hvorunder Vedkommende have været stillede, have ogsaa stærkt rammet de tilfældige Eiere. — Hvad angaaer Udvalgets Motivering, da har Fleertallet for det Første sagt, at det ikke vilde gaae ind paa en Undersøgelse af, hvorledes det forholder sig med Servitutens Oprindelse og Udstrækning, men jeg troer, at man herved er kommen bort fra, hvad der netop skulde have stor Betydning. Dernæst har Udvalget ogsaa sagt, at det ikke vilde gaae ind paa en nærmere Drøftelse af Afkomstdocumenterne, men det er dog vistnok netop fra dem, at man for Størstedelen skulde hente Regler for, hvad der er Ret i Forholdet mellem Grundeierne og Staten. Udvalgets Fleertal siger, at dets Grundbetragtning er den, at Staten ifølge den almindelige Lovgivning nu er i Besiddelse af en Herlighed, som den, selv om den ikke længere kan sætte hynderlig Pris paa at bevare dem, dog paa ingen Maade er forpligtet til at opgive uden herfor at erholde et billigt Vederlag. Jeg troer imidlertid ikke, jeg taler for stærkt om dette Argument, naar jeg siger, at der ikke indeholdes Spor af Argument deri, thi her er netop Spørgsmaal om at bevise, hvorvidt Staten er i Besiddelse af en Herlighed, som den ikke er pligtig at afstaae uden Vederlag; her er netop med andre Ord Spørgsmaal om, hvorvidt Staten virkelig har

Ret til at sige: I skulle give mig Vederlag derfor. Det forekommer mig at være en reen Cirkel, hvori man her bevæger sig. Naar man bruger Ordet „Herlighed“, vil jeg antage, at man ikke dermed har meent Andet end en Servitut, skjøndt man, naar dette er Meningen, har valgt et kun meget lidet heldigt Udtryk, thi Ordet „Herlighed“ fører Tanken hen paa Forhold af en ganske anden Natur end dem, hvorom her er Tale, og vil man end antage, at Ordet er correct anvendt, vil jeg dog sige, at det let kunde blive vildledende. — Jeg bemærkede før, at Ordene: „tilfældige Eiere“ have spillet deres Rolle ved Vedømmelsen af Forholdet, men der er et andet Ord, som jeg skal fremhæve, og som ogsaa forekommer flere Gange ved Vedømmelsen, det er „billigt Vederlag“. Billighed er der kun Tale om i Forholdet mellem en Nethavende og En, der er forpligtet til at fyldestgjøre Retten, men det er netop Spørgsmaalet, om Staten her har en saadan Ret, og derfor troer jeg ikke, at man saaledes uden videre kan lægge Vægt paa det „billige Vederlag.“ Den, som har en Ret, kan og vil mange Gange være opfordret til at lempe den efter Hensynet til, hvad der i sig selv kan være godt; Billighed vil der være Spørgsmaal om, naar det Allermeste vilde være formeget og det Allermindste for lidt, men jeg troer, at Alt her fører hen til, at Staten ikke har nogen Ret, og man kan saaledes ikke berolige sig ved, at det Vederlag, man kræver derfor, er et billigt Vederlag.

Jeg maa altsaa, hvad Retsspørgsmaalet angaaer, gennem disse Betragtninger komme til det samme Resultat, hvortil den ærede Rigsdagsmand for Randers Amts 1ste Valgkreds (Jacob Jensen) er kommen, men jeg vil dog i Gæt og Alt slutte mig til de Grunde, som den ærede Rigsdagsmand for Kjøbenhavns 5te Valgkreds (Bille) sagde havde bragt ham til at gaae bort fra med Consequents at gennemføre den Anskuelse, jeg deler med ham, for af praktiske og af Hensigtsmæssighedshensyn at ordne Sagen saaledes, som han har foreslaaet i sit Underænderingsforslag til Fleertallets Ænderingsforslag under Nr. 13. Det er altsaa dette, hvorfor jeg anseer det hensigtsmæssigt at stemme.